

Krajinná sféra a její zákl.části

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ŽELÁTOVSKÁ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Stavba Země

Autor: Mgr. Irena Doležalová

Datum (období) tvorby: únor 2012 – červen 2013

Ročník: šestý

Vzdělávací oblast: zeměpis

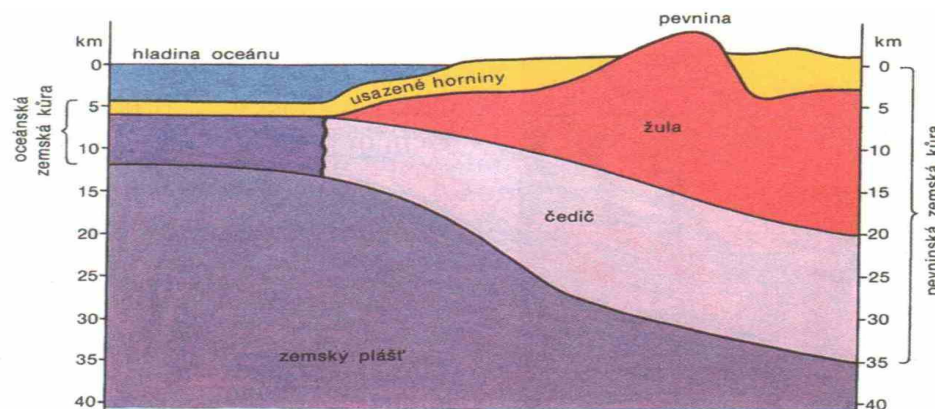
Anotace:

- Žáci se seznámí se základními pojmy nového předmětu - zeměpisu. Porozumí základním pojmům týkajících stavby Země, vzniku krajiny a působení vlivů na Zemi s řadou obrázků, které tyto pojmy doplňují. Tyto informace žákům pomohou získat ucelené informace a možnost dále rozvíjet jejich představivost a fantazii.
- V rámci tohoto modulu si žáci najdou odpovědi na otázky z pracovních listů a naučí se řešit různorodé úlohy, které následně mohou konfrontovat s praxí. Zároveň je v tomto modulu kladen důraz na rozvíjení samostatnosti a kreativity žáků.

11. Stavba Země

- ✓ **Litosféra** je nejsvrchnější část pevného tělesa Země
- ✓ naše Země se skládá ze tří základních vrstev:

- zemská kůra
- zemský plášť
- zemské jádro

obr.1 Průřez kamenným obalem Země (litosférou) pevninská zemská kůra je tvořena třemi vrstvami, čedičovou, žulovou a vrstvou usazenin. Oceánská zemská kůra je složena pouze ze dvou vrstev, čedičové a vrstvy usazenin.

1. Zemská kůra

- a) pevninská **kůra pevnin a některých přilehlých částí moří, má mocnost kolem 40km a je tvořena žulou čedičem a pískovcem**
- b) oceánská **kůra pod oceány, je tenší (cca 7km) a je tvořena čedičem**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ŽELATOVSKÁ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

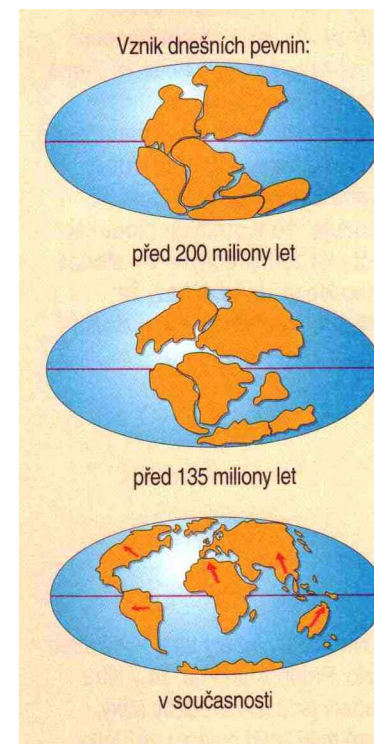
11. Stavba Země

2. Zemský plášť

c) *svrchní tvoří ho tenká vrstva a spolu se zemskou kůrou tvoří litosféru, ta je rozlámaná na litosférické desky (obrovské bloky hornin), které se pomalu pohybují po rozžhavených horninách zemského pláště, některé desky se vzdalují, jiné do sebe narážejí. Části desek, které vyčnívají nad hladinu oceánu tvoří pevninu. Pevnina je rozdělena na kontinenty. Dříve existovala jedna pevnina (zvaná **Pangea**). Pohybem litosférických desek se rozdělila na dvě části. (**Laurasie** zamířila na sever a **Gondwana** se odsunula na jih).*

d) *střední*

e) *spodní*

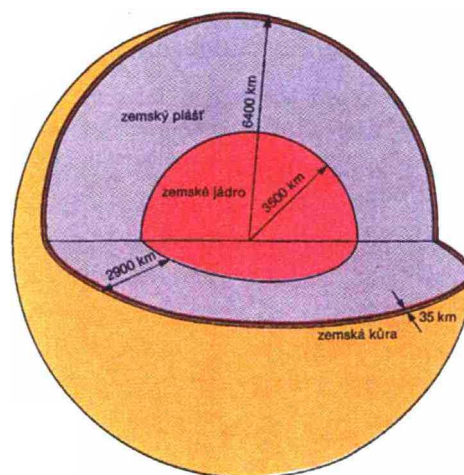
obr.2 Vznik dnešních pevnin pohybem litosférických desek od prvohor až po současnost.

11. Stavba Země

3. Zemské jádro

f) vnější **je tekuté a plastické**

g) vnitřní **je husté a těžké, složené z Fe (železa) a Ni (niklu)**

obr.3 Složení pevného tělesa Země, největší část tvoří zemské jádro.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OP ŽL
ŽELÁTOVSKÁ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

11. Stavba Země

Shrnutí učiva „Stavba Země“

- ✓ ***Země se skládá ze tří základních vrstev***
 - ✓ ***Zemská kůra***
 - ✓ ***Zemský plášť***
 - ✓ ***Zemské jádro***

- ✓ ***Litosféra = zemská kůra + část zemského svrchního pláště***

Seznam použité literatury a obrázků

- Šárka Brychtová, Josef Brinke, Josef Herink: **Planeta Země** - zeměpis pro 6-7 ročník ZŠ. Nakladatelství Fortuna, 1995,1997. ISBN 80-7168-475-9.
- Jaromír Demek, Stanislav Horník, Eduard Hofmann, Josef Janás, Lenka Hradilová Jiří Kovařík: **Zeměpis 6**, SPN – pedagogické nakladatelství,a.s.,2007. ISBN 978-80-7235-362-0
 - obr.3/str.29; obr.2/str.30; obr.1/str.31
- Petr Lorenc: **Živá planeta** - Úvod do zeměpisu pro 6.ročník. Nakladatelství MOBY DICK, s.r.o. dotisk 1.vydání Praha 2000. ISBN 80-9022223-1-5
- Helena Holovská, Radek Pavlů a kolektiv: Zeměpis pro 6. ročník ZŠ, **Vesmír/Mapa**. Nakladatelství Alter, s.r.o. Všeň,Vydání první 1998. kód 092901